

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 15CoP/79/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2223200655
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:2223200655.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členov senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a Mgr. Fedora Benku, v právnej veci navrhovateľa (manžela): A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXXXX/XX, E., zastúpeného: KASANOVÁ advokátska kancelária s. r. o., so sídlom Drotárska cesta 7757/64, Bratislava - Staré Mesto, IČO: 56 417 004 a manželky navrhovateľa: A. F. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXXXX/XX, E., aktuálne bydlisko G. XXXX, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu: H. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, Ádorská 1, Dunajská Streda, na odvolanie manželky proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 13.02.2025, č.k. 14P/22/2023-682, jednomyseľne takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutých výrokoch I., II., III., IV. a v závislom výroku V. o trovách konania potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku:

- rozviedol manželstvo účastníkov konania, uzavreté 23.08.2008, zapísané v Knihe manželstiev matričného úradu Liptovský Mikuláš, zväzok 24, ročník 2008, str. 51, pod poradovým číslom 101 (výrok I.),
- maloletú H. C., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvode zveril do výchovy a starostlivosti matky s tým, že oprávnenie zastupovať maloletú a spravovať jej majetok zveril obom rodičom (výrok II.),
- otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej H. C., nar. XX.XX.XXXX sumou 400 eur mesačne, vždy do 10. dňa toho ktorého mesiaca, vopred k rukám matky, počnúc právoplatnosťou rozsudku (výrok III.),
- styk otca s maloletou upravil tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý páry piatok od 17:00 hod. do nedele 17:00 hod. s tým, že miesto prevzatia a odovzdania dieťaťa bude v mieste bydliska matky (výrok IV.),
- o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu (výrok V.),
- výrokom VI. deklaroval, že znalkyňa Mgr. Irena Korimová, evidenčné číslo znalca: 915830, miesto výkonu činnosti: Palatínova 4, Komárno, má voči obom rodičom maloletého dieťaťa nárok na odmenu a náhradu hotových výdavkov v rozsahu 100%.

2. Výrok I. o rozvode manželstva právne odôvodnil § 18, § 19 ods.1, § 23 ods.1,2,3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „Zákon o rodine“), dospejúc po vykonanom dokazovaní k záveru o splnení hmotnoprávných podmienok pre rozvod manželstva. Vykonaným dokazovaním (vrátane výsluchov účastníkov) zistil, že manžel sa zo

spoločnej domácnosti odsťahoval vo februári 2023, kedy už v tom čase existoval dlhodobý rozvrat vzťahov manželov. Zhodnotiac vykonané dokazovanie konštatoval, že v manželstve účastníkov existuje hlboký a kvalifikovaný rozvrat v ich vzťahoch, ktorý odôvodňuje rozvod manželstva, pričom manžel v manželstve ďalej nechce zotrvať. Manželka navrhovateľa síce v priebehu konania tvrdila, že chce obnoviť manželstvo, avšak zároveň počas celého konania znevažovala svojho manžela, vytykala mu opustenie domácnosti, nedokázala mu odpustiť a reálne s ním skutočne žiť v manželstve. Podľa názoru súdu prvej inštancie manželstvo účastníkov je už len formálnym zväzkom, pričom za príčinu rozvratu vzťahov medzi manželmi identifikoval vzájomné citové ochladenie medzi manželmi, dlhodobé neriešenie ani bežných manželských problémov, odmietanie budovať budúcnosť manželstva a strata dôvery? prirodzeným dôsledkom takéhoto spolužitia bolo to, že sa manželia vzájomne odcudzili. Na základe uvedeného súd prvej inštancie uzavrel, že manželstvo účastníkov už neplní svoj spoločenský účel a toto výrokom I. rozhodnutia rozviedol.

3. Výroky II., III. a IV. týkajúce sa úpravy práv a povinností rodičov k maloleťmu dieťaťu na čas po rozvode súd prvej inštancie právne odôvodnil § 24 ods.1,2,4,5,6, § 25 ods.1, § 28 ods.1,2, § 62 ods.1,2,3,4,5, § 65 ods.1 Zákona o rodine dospejúc k záveru o splnení predpokladov pre zverenie maloletej H. do osobnej starostlivosti matky, s ktorou formou starostlivosti otec na ostatnom pojednávaní súdu súhlasil a ustúpil od svojho návrhu na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Súd prvej inštancie preto v rozhodnutí zveril maloleťu do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia budú maloleťu zastupovať o spravovať jej majetok. V tejto súvislosti zdôraznil, že právna úprava rodičovských práv a povinností vyplývajúca zo Zákona o rodine, ako aj z Dohovoru o právach dieťaťa, je zásadne koncipovaná na rovnoprávnom postavení oboch rodičov (§ 28 ods. 2 Zákona o rodine), čomu korešponduje právo dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov s vylúčením akýchkoľvek nezákonných zásahov (čl. 7, 8 Dohovoru o právach dieťaťa). Obaja rodičia majú rovnaké rodičovské práva a povinnosti, ktoré im vznikli zo zákona narodením dieťaťa a obaja majú aj rovnaké právo podieľať sa na výchove dieťaťa, pokiaľ na ich strane neexistuje okolnosť, ktorá ich zo starostlivosti o dieťa vylučuje v tom smere, že ohrozuje stabilitu výchovného prostredia, prípadne je v priamom rozopre so záujmom dieťaťa (nespôsobilosť rodiča vychovávať dieťa je daná najmä jeho zdravotným stavom, fyzickým alebo psychickým, nevhodným výchovným prostredím alebo neexistujúcim, nedostatočným alebo nevhodným prostredím domácnosti rodiča atď.). Súd prvej inštancie pri rozhodovaní zväzil aj prejavenu vôľu maloletej s ohľadom na jej vek, rozumovú a emocionálnu vyspelosť a po zohľadnení subjektívneho faktoru na strane maloletej (aktuálne viac inklinuje k matke a otca odmieta) ustálil, že forma osobnej starostlivosti matky je aktuálne v prospech maloletej.

4. Vo vzťahu k posudzovaniu výživného povinného rodiča (matka navrhovala určiť výživné vo výške 1 500 eur mesačne, otec navrhol určiť výživné vo výške 350 eur mesačne) súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že kritériami určovania rozsahu výživného sú popri odôvodnených potrebách maloleteho dieťaťa aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov, ktoré však vždy limitujú uspokojovanie odôvodnených potrieb dieťaťa. Pri určovaní konkrétneho rozsahu výživného je potrebné vychádzať predovšetkým z toho, aká peňažná suma mesačne je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby ako je šatstvo, bielizeň, nájomné za byt, ako aj potreby súvisiace s rozširovaním a prehľbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov, prípravy na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, t. j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v súčasnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Odôvodnené potreby detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky sú spravidla rovnaké, pokiaľ nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu, finančne náročnej kultúrnej, záujmovej alebo športovej činnosti prípadne, ak rozumové schopnosti dieťaťa odôvodňujú nadštandardné vzdelávanie dieťaťa. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je tak smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že právom dieťaťa je podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča.

5. Pokiaľ ide o náklady maloletej prezentované matkou súd prvej inštancie konštatoval, že uvádzané mesačné výdavky na domácu stravu na dieťa 700 eur, oblečenie, krúžky, okuliare, bývanie sú evidentne prehnané a nadpriemerné. Takéto výdavky matka neosvedčila a nepreukázala, a tieto značne prevyšujú možnosti a schopnosti matky, ale aj odôvodnené potreby dieťaťa. Pri skúmaní dôvodnosti výdavkov

maloletého dieťaťa mal preukázané, že maloletá sa od prerušenia spolužitia rodičov nachádza v osobnej starostlivosti matky, otec na výživu svojej dcéry plnil (sumou 400 eur mesačne od apríla 2024). Maloletá má t.č. 12 rokov, navštevuje druhý stupeň základnej školy, je zdravá, má len bežné choroby a má rozsiahle mimoškolské aktivity. Konštatoval, že na dieťa v tomto veku je primeraný mesačný výdavok na stravu vo výške 200 eur (matka netvrdila a ani nepreukázala, že by mala maloletá nejaké špeciálne potreby odôvodňujúce uvádzaný výdavok 700 eur), na oblečenie a obuv dieťaťa v jej veku je primeraný výdavok vo výške 100 eur, na hygienu 20 eur, na školskú stravu podľa predpísaných poplatkov suma vo výške 12 eur mesačne; ZRPŠ, fond, družina 8,30 eur (ročne cca 100 eur), na školu v prírode 9,20 eur (ročne 110 eur), na knihy, učebnice 6,70 eur (ročne 80 eur), na tašku a školské potreby 8,30 eur (ročne 100 eur), na okuliare 11,70 eur (ročne 140 eur), na dentálnu hygienu a zubné ošetrovanie 8,30 eur (ročne 100 eur), na očné vyšetrenie 8,30 eur (ročne 100 eur), na krúžky - flauta, tanečná, výtvarná 40 eur (3 x 80 eur polročne), na telefón 30 eur. Spolu tieto náklady predstavujú sumu 463 eur mesačne. Pokiaľ ide o režijné náklady na dvojčlennú domácnosť, tieto podľa matky spočívajú vo výdavkoch na elektrinu 200 eur mesačne, komunálny odpad 30 eur ročne, internet a TV 80 eur mesačne, stočné 15 eur mesačne, alarm 15 eur mesačne. V konaní bolo preukázané, že zálohové platby na elektrinu boli vo výške 70 eur pri trojčlennej domácnosti, na komunálny odpad 53 eur ročne, na stočné 35,10 eur kvartálne. Čo sa týka internetu a TV matkou uvádzané výdavky otec dôvodne rozporoval, keďže tieto aj zo skúsenosti súdu sú v priemere cca do 30 eur mesačne. Z uvedeného súd prvej inštancie uzavrel, že pri dvojčlennej domácnosti alikvótna časť režijných nákladov pripadá na maloletú mesačne vo výške 160 eur. Bežné cestovné aj zo skúsenosti súdu, hoc aj s dochádzaním z G. do E. a späť vychádza časť pripadajúca na maloleté vo výške 50 eur. Na základe uvedeného súd prvej inštancie ustálil bežné mesačné výdavky na odôvodnené potreby maloletej vo výške 673 eur. K ostatným nákladom uvádzaným matkou (v roku 2023 doučovanie slovenského jazyka a matematiky v celkovej sume 600 eur, výdavky na plávanie, na ortopedické potreby vo výške 240 eur) uviedol, že tieto a ani ostatné údajné výdavky maloletej nemohol uznať ako dôvodné, nakoľko ich matka žiadnym spôsobom nepreukázala (ani neosvedčila), hoc bola niekoľkonásobne vyzvaná na ich preukázanie.

6. Pokiaľ ide o pomery povinného otca súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že otec dosahuje v spoločnosti I. D., J. a I. K. D., J.. čistý mesačný príjem vo výške 4 985 eur. Z doložených listín vyplynul čistý mesačný príjem matky za obdobie od 04/2023 do 08/2023 vo výške 1 047,73 eur, za obdobie od 07/2023 do 10/2023 vo výške 1 032,30 eur, za obdobie od 01/2024 do 02/2024 v priemere vo výške 897,89 eur, za obdobie od 07/2023 do 02/2024 v priemere vo výške 1 075,80 eur. Zo zaobstaraných listov vlastníctva zistil, že manželia sú bezpodielovými spoluvlastníkmi bytu v kat. území E. -L. (kde býva otec) a rodinného domu v G., v ktorom býva matka spoločne s maloletou. Matka je ďalej výlučnou vlastníčkou rodinného domu v kat. území B., ktorý nadobudla darovacou zmluvou z 29.09.2022. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia následne zdôraznil, že výživné sa určuje najmä s ohľadom na oprávnené náklady maloletej, t.j. tak, aby dieťa malo svoje potreby zabezpečené. Podľa „Metodiky pre výpočet výživného rodičov k deťom, tzv. tabuľkové výživné“ vydanéj Ministerstvom spravodlivosti SR výživné pri jednej vyživovacej povinnosti predstavuje pre 12 ročné dieťa 22% z čistého príjmu povinného rodiča. Výsledky metodiky však nie sú záväzné a pri určovaní výživného súd môže zohľadniť aj iné právne alebo skutkovo významné okolnosti. Pri zohľadnení príjmu otca a ustálených odôvodnených potrieb maloletej súd prvej inštancie zaviazal otca prispievať na výživu maloletej sumou 400 eur mesačne, ktoré mal za korešpondujúce so zákonnými kritériami pre určenie výživného. Pri rozhodovaní zohľadnil, že v čase od podania návrhu do vyhlásenia rozhodnutia sa fakticky o dieťa osobne starala matka, otec sa s maloletou nedokázal stretávať ani iným spôsobom participovať na jej výžive, a to najmä z dôvodov na strane matky, ktorá rolu otca značne znevažuje, a to aj pred maloletou. V tomto rozhodnom období matka s maloletou zostala bývať v rodinnom dome vo vlastníctve oboch rodičov, s čím otec súhlasil a prejavil v tomto smere rodičovskú zodpovednosť, aby maloletá zostala bývať v domácom prostredí do času stabilizácie situácie medzi rodičmi. Otec bol počas celého konania ochotný sa podieľať aj na ďalších výdavkoch maloletej, v tomto smere ho však matka neinformovala a ani neodôvodnila opodstatnenosť výdavkov na dieťa. Splatnosť vyživovacej povinnosti súd prvej inštancie určil v prvej tretine mesiaca, pričom výživné sa platí podľa Zákona o rodine na mesiac vopred. Platobným miestom je matka maloletej, ktorá zabezpečuje uspokojovanie jej bežných každodenných potrieb, a do starostlivosti ktorej je maloletá zverená.

7. Vzhľadom na veľmi obmedzenú komunikáciu medzi rodičmi maloletej, a tiež v súlade s odporúčaním znalkyne, súd prvej inštancie výrokom IV. určil styk otca s maloletou aspoň v nevyhnutnej miere, a to v zmysle ostatného určenia podľa nariadeného neodkladného opatrenia, ktoré bolo vydané uznesením

zo dňa 24.08.2023, č.k. 14P/132/2023-28 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 29.11.2023, č.k. 12CoP/160/2023-78.

8.O trovách konania rozhodol výrokom V. v súlade s ustanovením § 52 C.m.p. Výrokom VI. napokon s prihliadnutím na v konaní nariadené znalecké dokazovanie rozhodol o nároku znalkyne na znalečné s tým, že o konečnej výške znalečného rozhodne samostatným uznesením.

9. Proti rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie manželka navrhujúc, aby odvolací súd podľa § 388 C.s.p. rozhodol tak, že návrh na rozvod manželstva zamietla a žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, alternatívne, aby napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uviedla, že s návrhom na rozvod manželstva nesúhlasí, manžel jej doposiaľ nevysvetlil, prečo spravil takýto závažný čin a čo ho k tomu viedlo. Odvolateľka žiadala, aby odvolací súd nariadil manželskú terapiu, a aby jej manžel do očí povedal, prečo nebol šťastný. Pokiaľ ide o určenie výživného, pomer určený súdom pri platení výživného 60 % otec - 40 % matka je iba stroho určený a je nespravodlivý. Posledného pojednávania dňa 13.02.2025 sa nezúčastnila v dôsledku chyby v zápise termínu. Výdavky dieťaťa zdokladovala jednak listinnými dôkazmi v spise, pričom súd si existenciu a výšku výdavkov overoval aj počas výsluchu dcéry na súdnom pojednávaní. Na súde vysvetlila postoj k tomu, aby zdokladovala výdavky tým, že odfoťí a prinesie každý jeden blok, pričom sa obrátila aj na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Dunajskej Strede s podaním, ako postupovať pri zdokladovaní nákladov. Namietla, že súd si bez akýchkoľvek dôkazov osvojil tvrdenia otca, že výdavky ňou uvádzané nie sú efektívne vynakladané a dcéra vlastne nič nepotrebuje. Pokiaľ otec tvrdí, že mala disponovať sumou 40 000 eur, toto nie je pravdou. Od 3/2023 má založený nový účet v banke, na ktorý jej pravidelne chodí jej štátnozamestnanecký plat, pri opustení rodiny otec zablokoval jej prístup k rodinným úsporám na účte v M., na ktorý jej bola v danom čase zasielaná aj mzda. Dobrovoľné výživné otec poslal na jej účet iba v mesiacoch marec až máj 2023 v sume 400 eur mesačne, následne ponechal celú starostlivosť na ňu, v dôsledku čoho bola nútená podať návrh na neodkladné opatrenie. Súdu predložila doklad o kúpe dvoch okuliarov, z ktorých jedny sa používajú za účelom denného použitia a druhé sa používajú vonku (ich cena je v sume 350 eur). Otec zarážajúco rozporoval náklady na internet a televíziu aj keď je dcéra vo veku, kedy je prioritou pre ňu mať prístup na internet a k televízii. Vo vzťahu k príjmom otca uviedla, že otec je aj členom dozornej rady jedného z dvoch zamestnávateľov a podľa jej vedomosti má za takúto činnosť príjem, ktorý v konaní nebol zistený. Pokiaľ ide o náklady na drogeriu, maloletá je vo veku, kedy treba viac prať, a kedy už začala používať produkty na vlasy a iné kozmetické prostriedky. Otec sa nikdy nezaoberal krúžkami dieťaťa, pričom náklady na ne sa postupne navyšujú. Pokiaľ otec v konaní tvrdil, že nemá problém zaplatiť väčšie nákupy, táto skutočnosť sa neodrazila vo výške určeného výživného. Náklady na elektrickú energiu sú vyššie z dôvodu, že zálohová platba bola nastavená nízko, pričom v dome nie je zavedený plyn a vykuruje sa elektrinou. Pokiaľ ide o náklad 30 eur na telefón, táto cena nie je premrštená, dcéra nemá najdrahší program, ktorú sumu navyšuje splátka za telefón. Manželka ďalej odkázala na popis udalostí, ktoré predchádzali opusteniu spoločnej domácnosti manželom a nasledujúce obdobie, kedy bola nútená si kúpiť auto, zaplatiť si kondičné jazdy. Pri určovaní výživného súd neprihliadol ani na skutočnosti, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili jej a dcérino prežívanie, na neľútostný spôsob, ako ju a dcéru manžel opustil. Súd prvej inštancie pri určovaní výživného nezohľadnil jej vysoké náklady na dovolenku, na detský tábor, na školu v prírode, a ani skutočnosť, že dcéra mala zaplatený program v poliklinike Procure (ktorý už zaplatený nemá). Suma mesačného vreckového 60 eur je pre dieťa minimálnou sumou, a to vzhľadom na jej náklady. Manželka ďalej namietla nezohľadnenie nákladov za kúpu skrine pre maloleté dieťa, ani náklady na opravu domácnosti, ako bolo odstránenie osieho hniezda, oprava čerpadla, resp. práčky. Pokiaľ ide o jej povinnosť zabezpečiť výživné pre dcéru, neporušila žiadne povinnosti, lebo po polroku uvedomenia si zlého zaobchádzania a po precitnutí z prvotného šoku a obrovskej traumy, podala bezodkladne návrh na nariadenie neodkladného opatrenia.

10. Manžel v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu manželky navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne a právne správne potvrdiť. Podľa jeho názoru je odvolanie manželky podané voči výroku I, výlučne formálneho charakteru. Manželka ho opakovane a často osočovala, znevažovala, fyzicky napádala aj pred dcérou, bola agresívna a vulgárna, čo predvádzala aj počas konania pred súdom. Nebola ochotná nijakým spôsobom ochotná reflektovať či už odporúčania súdu, alebo na pojednávaniach prítomného kolízneho opatrovníka. Počas znaleckého dokazovania sa jej nenávistné prejavy voči nemu jednoznačne prejavovali, pričom boli zachytené aj zo strany znalkyne v znaleckom posudku. Vzťah medzi manželmi je roky nenávistný, čo predstavovalo extrémne toxické prostredie pre výchovu maloletej

H.. Samotný rozvod manželstva je v najlepšom záujme všetkých členov rodiny pre zachovanie ich fyzického, psychického i duševného zdravia. Pokiaľ ide o výrok III. rozsudku o výživnom, matka síce v texte odvolania namieta postup súdu pri určení výživného na čas po rozvode, no z jej odvolania nie je zrejmé, čoho sa pred odvolacím súdom domáha. K matkou uvádzanému nesprávnemu zisteniu skutkového stavu zo strany súdu prvej inštancie otec uviedol, že matka v konaní neuposlúchala jediný pokyn súdu prvej inštancie, na žiadnom z pojednávaní nepredložila listinné dôkazy preukazujúce ňou tvrdené skutočnosti ohľadom výšky odôvodnených a dôvodných výdavkov maloletej. Počas dokazovania musel súd prvej inštancie v zásade vychádzať z jeho tvrdení, ktoré aj pred súdom preukazoval, keďže o výdavkoch dcéry bol do odchodu zo spoločnej domácnosti riadne informovaný, a tieto počas vedenia spoločnej domácnosti aj riadne hradil. Matka vystupovala nekonštruktívne, výšku jednotlivých výdavkov odhadovala, uvádzala niekoľkonásobne vyššie hodnoty výdavkov oproti reálnemu stavu, niektoré z výdavkov maloletej (napr. návštevy ortopédov) si doslova vymýšľala. Matka nezostala bez finančných prostriedkov ako tvrdí vo svojom odvolaní, býva s dcérou v rodinnom dome v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov a má tak aj prostredníctvom bývania zabezpečenú rovnakú životnú úroveň ako on v byte na D. I. N. E.. Keďže sú obidve nehnuteľnosti bez zaťaženia hypotékou či úverom, ich hodnoty budú po rozvode predmetom vyporiadania zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva manželov a matka sa stane vlastníčkou minimálne jednej z týchto nehnuteľností? okrem toho je matka aj vlastníčkou nehnuteľnosti - rodinného domu v obci B.. Matka i napriek tomu, že namieta výšku súdom vyhodnotených odôvodnených výdavkov na maloletú, ani k odvolaniu nepripojila jediný listinný dôkaz, ktorým by preukázala výšku odôvodnených výdavkov dcéry. Manžel uviedol, že k požiadavkám manželky sa postavil korektné, opakovane jej navrhol, že niektoré z mimoriadnych výdavkov dcéry bude radiť nad rámec výživného v plnej výške v momente, keď takéto výdavky. V prípade, kedy matka komunikovala pred súdom potrebu zakúpenia školskej tašky, túto školskú tašku dieťaťu obratom zakúpil a doniesol, reakcia matky bola opäť pohrdajúca, odmietajúca a obviňujúca. Matka za celé konanie nepredložila jediný listinný dôkaz o platbe za elektrickú energiu vo výške 200 eur mesačne, rovnako nepreukázala ňou uvádzané vysoké náklady na dovolenky s dcérou, ktoré navyše prezentovala v situácii, keď mu nebolo umožnené s dcérou stráviť počas prázdnin akýkoľvek čas. Matka pred súdom tvrdila, že do domu, ktorý bol v čase jeho odchodu zo spoločnej domácnosti riadne zariadený, zakúpila skriňu Rollidor, vymenila dvere, chladničku, ktoré súd nezohľadnil. Ak by takéto výdavky reálne vynaložila, nebol by pre ňu problém súdu doklad o zakúpení týchto vecí aj reálne preukázať. Otec ďalej zdôraznil, že matka ani v odvolaní neuviedla aká je podľa nej výška mesačných výdavkov maloletej H., v čom pri svojich výpočtoch urobil súd prvej inštancie chybu a v akej výške výpočtu. Pokiaľ ide o jeho príjmy, jeho príjmom je len príjem zo zamestnania, ktorý opakovane preukazoval a v konaní aj aktualizoval. K ostatným tvrdeniam matky otec napokon uviedol, že matke ponúkal bývanie v byte na D. I. N. E., keďže si uvedomoval denno - dennú potrebu dochádzania matky s dcérou do E., toto riešenie však matka odmietla, trvala na tom, že bude s dcérou bývať v rodinnom dome v G., čo rešpektoval. Maloletá je vedená k nenávisti k otcovi, k odmietaniu jeho osoby, pred dieťaťom matka jeho rolu otca znevažuje, doslova z neho robí iba osobu na financovanie jej požiadaviek, bez akejkoľvek slušnosti a bazálnej úcty vedie dcéru k odmietaniu jeho osoby, čím maloletú významným spôsobom traumatizuje a neumožňuje jej tráviť čas s otcom.

11. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu manželky písomne nevyjadril.

12. Manžel v písomnom podaní zo dňa 24.10.2025 oznámil, že na základe záverov znaleckého dokazovania požiadal uloženie výchovného opatrenia obidvom rodičom, keďže situácia v rodine bola pre maloletú H. neznesiteľná. Okresný súd Dunajská Streda rozsudkom zo dňa 07.08.2025, č.k. 14P/18/2025-63 v spojení s dopĺňajúcim rozsudkom zo dňa 21.08.2025, č.k. 14P/18/2025-75 (právoplatného dňa 23.09.2025) uložil výchovné opatrenie obom rodičom, ktoré spočíva v podrobení sa sociálnemu poradenstvu a odbornému psychologickému poradenstvu, najmä za účelom zlepšenia komunikácie medzi oboma rodičmi ohľadne maloletej a akceptovania role druhého rodiča, pričom rodičia sa aktuálne uloženému výchovnému opatreniu podrobujú. Keďže matka odmietala rešpektovať rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 21.11.2024, č.k. 14P/158/2023-120 o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu na čas do rozvodu manželstva a odmietala mu umožňovať realizáciu styku s maloletou počas párneho kalendárneho týždňa v čase od piatku od 17:00 hod.do nedele do 17:00 hod., bol nútený obrátiť sa na vykonávací súd so svojím návrhom na nariadenie výkonu rozhodnutia. Pod vplyvom uvedených konaní a prebiehajúceho výchovného opatrenia sa začal postupne stretávať s dcérou, aktuálne každý druhý (párny) kalendárny víkend, dcéra s ním strávila jeden víkend v auguste, septembri a aj v októbri, nad rámec týchto stykov sa s dcérou stretol aj počas

pracovného týždňa (bez prespania). Dcéra k nemu prichádza s veľkým množstvom špinavého oblečenia, ktoré jej matka nabalí na opratie z dôvodu údajne pokazenej práčky, takže s dcérou značnú časť trávia práním nabalovaných vecí. Kontakt s dcérou napriek niekoľko mesačnému odlúčeniu prebieha pozitívne, postupne si k sebe našli cestu a dokážu spolu stráviť príjemné chvíle podľa potrieb a želaní H.. Mnohé zo stykov sa však nerealizujú z dôvodu trávenia času matky s dcérou na rôznych dovolenkách, z ktorých dôvodov maloletá vymeškáva aj dochádzku v škole. Matka aj naďalej nakladá s finančnými prostriedkami nevhodne, na jednej strane nehradí stravu dcéry v škole (v Edupage sa objavujú nedoplatky, ktoré následne uhradza otec), na strane druhej dcéru vodi na časté dovolenky, napr. v roku 2025 na 4 zahraničné dovolenky v čase školského vyučovania. Otec oznámil, že dcére nad rámec výživného uhradza rôzne iné potreby a výdavky, napr. 02.05. 2025 ročný poplatok za program komplexnej zdravotnej starostlivosti v Procare vo výške 225 eur, 18.05.2025 185 eur škola v prírode, 21.05.2025 114 eur za zubné ošetrovanie maloletej, v 1. polroku 2025 a 9/2025 dcére zakúpil oblečenie, obuv, ruksak a pár iných drobnosti v hodnote cca 100 eur a školské potreby v hodnote cca 40 eur, naďalej uhradza niektoré platby za dom v G. , napr. stočné, poplatok za komunálny odpad, keďže tieto platby matka odmieta hradiť, s nákladom 200 eur zorganizoval 04.10.2025 oslavu narodenín H. s jej kamarátkami zo školy, 06.10.2025 uhradil 66 eur za dioptrické okuliare, v auguste 2025 zriadil maloletej detský účet v O. E. a posiala jej mesačne vreckové v sume 30 eur, keďže matka opakovane nehradí poplatky za stravu v škole a z Edupage dostáva otec informácie o týchto nedoplatkoch s upozornením na možnosť nevydania stravy dcére, v 1 polroku 2025 uhradil stravné v sumárnej výške 56,70 eur a v septembri 2025 vo výške 46,23 eur.

13. Odvolací súd preskúmal vec v ktorej nie je viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi podľa § 65 a § 66 C.m.p. , bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa 378 ods. 1, § 385 ods. 1, § 219 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „C.s.p.“), s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 219 ods. 3 C.s.p. a po preskúmaní odvolania manželky dospel k nasledovným záverom.

14. Podľa § 2 ods. 1 C.m.p. na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

15. Konštatuje, že v postupe súdu prvej inštancie nezistil žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok, na ktoré je z úradnej povinnosti povinný prihliadať (§ 2 ods.1 C.m.p., § 380 ods. 2 C.s.p.).

16. K manželkou uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods.1 písm. f/ C.s.p., že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam konštatuje, že citovaný odvolací dôvod je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 C.s.p., a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov účastníkov konania nevyplývajú, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov účastníkov konania, alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálnej vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z procesných ustanovení týkajúcich sa dokazovania . Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že uvedený odvolací dôvod nie je naplnený, keďže rozhodnutiu súdu prvej inštancie, vzťahujúce sa k preskúmaným výrokom I. – IV. nemožno vytknúť, že by vzal do úvahy skutočnosti podstatné pre rozhodnutie, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov účastníkov konania nevyplývajú, ani inak nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré (pre posudzovanú vec) rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovení procesného predpisu alebo, že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil.

17. K námietke manželky, že rozsudok prvoinštančného súdu v napadnutých výrokoch spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 365 ods.1 písm. h/ C.s.p.) treba uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnú

normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanom prípade, v ktorom konajúci súd prvej inštancie zo správnych skutkových záverov vo vzťahu k výrokom I. – IV. vyvodil správne právne závery a aplikoval správny právny predpis, namietaná vada konania nebola odvolacím súdom zistená.

18. Podľa § 387 ods.2 C.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

19. Prihliadajúc na obsah súdneho spisu sa odvolací súd po skutkovej a právnej stránke stotožnil s podstatnými dôvodmi rozhodnutia, vzťahujúcich sa k manželkou napadnutému výroku I., predstavujúceho právny základ pre rozhodnutie o úprave pomerov manželov k ich maloletému dieťaťu na čas po rozvode, v ktorom súd prvej inštancie rozviedol manželstvo účastníkov a vo vzťahu k tomuto výroku v rozhodnutí dostatočne zodpovedal na v konaní nastolené otázky majúce pri rozhodovaní o rozvode manželstva podstatný význam, pričom sa v rozhodnutí vysporiadal i s podstatnými vyjadreniami účastníkov konania prednesenými v konaní na súde prvej inštancie. Odvolacím prieskumom vo vzťahu k výroku I. rozhodnutia nebola zistená existencia nesprávneho procesného postupu súdu prvej inštancie, ktorým by manželke znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a ani, že jeho rozhodnutie, ktorým rozviedol manželstvo účastníkov, vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

20. Podľa § 23 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo už nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

21. Z uvedených ustanovení, ako aj celej koncepcie Zákona o rodine vyplýva, že spoločenský účel manželstva spočíva vo vytváraní rodinného prostredia, kde manželia žijú spolu vo vzájomnej zhode, citovom zblížení, poskytujú si vzájomnú podporu a pomoc. Rozvod manželstva sa vo všeobecnosti považuje za nežiaduci jav, ktorý má byť iba výnimočným riešením bezvýchodiskovej situácie v prípadoch, keď vážny stav narušenia vzťahov medzi manželmi nemožno prekonať inak, pri zachovaní ich manželstva. K rozvodu možno preto pristúpiť iba v spoločensky odôvodnených prípadoch (§ 22 Zákona o rodine). Zákon sa v prípade rozvodu neuspokojuje s akýmkoľvek rozvratom, ale vyžaduje jeho kvalifikovaný stupeň. To znamená, že rozvrat vzťahov medzi manželmi musí mať takú intenzitu, že je možné ho označiť za vážny, trvalý a taký, že manželstvo nemôže plniť svoj účel, pričom od manželov nemožno očakávať obnovenie spolužitia. Záver o tom, že vzťahy medzi manželmi sú vážne rozvrátené, môže súd urobiť iba na základe skúmania a zisťovania príčin, ktoré rozvrat spôsobili.

22. V prejednávanej veci súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní dospel k záveru o splnení hmotnoprávných predpokladov na rozvod manželstva a svoju úvahu dostatočne vysvetlil v bode 32 rozhodnutia, na ktorý odvolací súd v plnej miere poukazuje. Je s ním v zhode v tom, že zistené skutkové okolnosti danej veci (existencia dlhodobého manželského konfliktu, manželia od februára 2023 nevedú spoločnú domácnosť, nehospodária spolu, intímne spolu nežijú od roku 2022, nezdierajú žiadne spoločné aktivity, na strane manželky agresívne, útočné a vulgárne vyjadrovanie sa a chovanie sa k manželovi, a to aj v prítomnosti maloletej dcéry), nevzbudzujú akúkoľvek pochybnosť o kvalifikovanom rozvrate manželstva, ktorého ďalšie trvanie potom nemôže byť a ani nie je v záujme maloletej dcéry H. narodenej z manželstva. Vykonaným dokazovaním zistená kvalita vzájomného vzťahu manželov, charakterizovaného výrazným vzájomným antagonizmom, na strane manželky bez pochybností identifikované správanie sa voči manželovi s výraznými prvkami nepriateľstva, agresivity, degradácie, neúcty, obviňovania, dlhodobé odcudzenie manželov, absencia akéhokoľvek vzájomného

správania sa manželov indikujúceho možnosť prípadného obnovenia manželského spolunažívania, je nepochybným znakom, že vzťahy medzi manželmi sú vážne narušené a trvalo rozvrátené, pričom takéto manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolujitia. Odvolací súd dodáva, že z vykonaného dokazovania nevyplýva žiadna pochybnosť týkajúca sa existencie vážneho partnerského konfliktu, pričom v tomto smere sú bez akéhokoľvek významu námietky manželky produkované v odvolaní o potrebe „manželskej terapie, aby jej manžel povedal do očí, prečo nebol šťastný“, Odvolací súd plne prisvedčuje záveru prvoinštančného súdu, ktorý za príčinu rozvratu medzi manželmi zadefinoval citové ochladenie medzi manželmi, dlhodobé neriešenie ani bežných manželských problémov, odmietanie budovať budúcnosť manželstva a strata dôvery, ktoré v tomto prípade navyše ubližuje maloletému dieťaťu narodenému z manželstva. Vychádzajúc z uvedeného aj odvolací súd dospel k záveru, že manželstvo účastníkov neplní svoj účel, jeho rozvrat je trvalého charakteru a minimálne zo strany manžela (vychádzajúc z jeho nemenného postoja prezentovaného pred súdom prvej inštancie a aj vo vyjadrení sa k odvolaniu) jednoznačne a bez pochybností nemožno očakávať obnovenie manželského spolunažívania. V tejto súvislosti považuje odvolací súd za potrebné zdôrazniť, že žiadneho z manželov nie je možno spravodlivo prinútiť, aby v rozpore s jeho vôľou bol nútený zotrvať vo zväzku, ktorý ho citovo nenaplnia, ktorý je len formálny a neplniaci si svoje funkcie (tak ako je tomu nepochybné v posudzovanom prípade). Pokiaľ v danej veci neboli vykonaným dokazovaním v spolujití manželov od roku 2023 zistené (ani len v náznakoch) žiadne prvky vzájomného citového vzťahu, vzájomnej intímnej blízkosti, pomoci a podpory, vzájomnej zhody manželov pri trávení spoločných aktivít v širšom sociálnom kontakte, resp. v kruhu najbližšej rodiny, tieto skutočnosti, posudzované v kontexte medzi manželmi nespornými zisteniami o existencii dlhodobých partnerských nezhôd, o rozpade spoločnej domácnosti v roku 2023, spoločného nehospodárenia, netrávania spoločného času, absencie efektívnej a najmä slušnej komunikácie zo strany manželky, bez akýchkoľvek pochybností smerujú k záveru, že úvaha o dlhodobom a trvalom rozvrate manželstva, ku ktorej dospel súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí, je skutkovo plne podložená.

23. Na základe uvedeného odvolací súd napadnutý výrok I. rozhodnutia súdu prvej inštancie podľa § 387 ods.2 C.s.p. ako vecne a právne správny potvrdil.

24. Ako podstatnú okolnosť ďalej zdôrazňuje, že konanie o rozvod manželstva (ktoré je návrhovým konaním) je zo zákona spojené s konaním o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvode (§ 100 C.m.p.), ktoré je svojim charakterom konaním vo veci starostlivosti súdu o maloletých, ktoré je možné začať aj bez návrhu, v ktorých prípadoch nie je súd rozsahom odvolania viazaný a môže prekročiť návrh účastníka aj v odvolacom konaní. Pokiaľ je odvolaním napadnutý výrok o rozvode manželstva (a tento nenadobudne právoplatnosť) nie je možné, aby nastala právoplatnosť ktoréhokoľvek z výrokov upravujúcich pomery manželov k maloletým deťom na čas po rozvode, ktoré sú výrokmi závislými od výroku o rozvode manželstva. Uvedené odvolací súd zdôrazňuje v nadväznosti na skutočnosť, že manželka v podanom odvolaní vo vzťahu ku spojenému konaniu o úprave pomerov rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode odvolacími dôvodmi napadla výlučne výrok III., v ktorom súd prvej inštancie rozhodol o výživnom na maloleté dieťa na čas po rozvode. Poukazujúc na uvedené, odvolací súd musel podrobiť odvolaciemu prieskumu všetky výroky týkajúce sa úpravy pomerov rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode, t.j. výroky II., III. a IV., označujúc v ďalšom texte rozhodnutia účastníkov konania (rodičov maloletých detí) výlučne ako matka a otec.

25. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

26. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

27. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa ods. 1 súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode, to neplatí ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

28. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

29. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

30. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

31. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

32. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

33. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

34. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na primerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

35. Za vecne a právne správny považuje odvolací súd výrok II., ktorým súd prvej inštancie maloletú H. C. na čas po rozvode zveril do výchovy a starostlivosti matky s tým, že oprávnenie zastupovať maloletú a spravovať jej majetok zveril obom rodičom (voči ktorému nesmerovali žiadne odvolacie dôvody). Má za to, že prijatým rozhodnutím súd prvej inštancie v otázke do starostlivosti ktorého rodiča má byť maloleté dieťa na čas po rozvode zverené, správne akceptoval zhodu rodičov v tejto otázke v čase vyhlásenia rozhodnutia, ale súčasne v kontexte preskúmania záujmu maloletého dieťaťa prihliadal i na závery v konaní nariadeného znaleckého dokazovania a prejavenú vôľu maloletej. Pokiaľ ide o zverenie oprávnenia zastupovať maloletú H. a spravovať jej majetok obom rodičom treba uviesť, že rodičovské práva a povinnosti upravuje § 28 Zákona o rodine ako súhrn práv a povinností, ktoré patria rodičom vo vzťahu k ich maloletému dieťaťu, vrátane práva a povinnosti dieťa vychovávať, spravovať jeho majetok a zastupovať ho (§ 31, § 32 Zákona o rodine). Len výnimočne môže nastať situácia, ktorou dôjde k prelomeniu zásady, že rodičovské práva a povinnosti patria obom rodičom súčasne, a to v prípade, ak jeden z rodičov nežije, nie je známy, nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, bol pozbavený výkonu rodičovských práv a povinností, bol mu pozastavený výkon rodičovských práv a povinností, alebo jeden z rodičov bol obmedzený vo výkone rodičovských práv a povinností. V takýchto prípadoch je na výkon rodičovských práv a povinností oprávnený a povinný len druhý rodič sám. Zohľadňujúc obsah spisu odvolací súd konštatuje, že hore uvedené skutočnosti stanovené zákonom v posudzovanom konaní zistené neboli, dôsledkom čoho je úvaha o vecnej a právnej správnosti rozhodnutia aj v tejto časti.

36. K preskúmanému výroku III. o výživnom uvádza, že výživným sa rozumejú náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu je poskytované v súvislosti s jeho všestranným rozvojom, tak po stránke fyzickej ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu životných potrieb osoby odkázanej na výživné je rôzna, a to vzhľadom na vek, zdravotný stav ale aj vzhľadom na nadanie (schopnosti) tejto osoby, spôsob prípravy na jej budúce povolanie a pod.. Pokiaľ ide o výšku výživného, vychádzajúc z ust. § 62 ods. 1, 2, 3, 5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, súd pri určovaní výživného berie zreteľ na odôvodnené potreby maloletých detí, ako aj na zárobkové možnosti,

schopnosti a majetkové pomery rodičov, pri zachovaní práva detí podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je vyhodnotenie nákladov na dieťa tak, aby vystihovalo potreby dieťaťa ku dňu vyhlásenia rozhodnutia (§ 217 ods.1 C.s.p.), ktorá musí predstavovať vyčíslenie všetkých pravidelných a nepravidelných platieb na dieťa tak, aby bola jednoznačne určiteľná, táto musí vychádzať zo základných potrieb (bývanie, stravovanie, ošatenie, zdravotná starostlivosť, náklady súvisiace o školskou dochádzkou a pod.), a pokiaľ to životná úroveň rodičov dovoľuje, treba zohľadniť aj tiež náklady na voľnočasové aktivity. Po stanovení konkrétnej výšky priemerných mesačných nákladov na dieťa, môže súd pristúpiť k určeniu miery, ktorou sa na stanovených mesačných nákladoch bude podieľať každý z rodičov, pri zohľadnení ich zárobkových schopností, majetkových pomerov, životnej úrovne, počtu iných vyživovacích povinností a ich výšky, plnenia vyživovacej povinnosti aj osobnou starostlivosťou o dieťa, plnenia vyživovacej povinnosti aj vecnými plneniami.

37. Po oboznámení sa s obsahom spisu odvolací súd považuje za vecne a právne správne aj rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku III., v ktorom uložil otcovi povinnosť, počnúc právoplatnosťou rozhodnutia, prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 400 eur mesačne, a to vždy do 10-eho dňa v mesiaci, k rukám matky. Má za to, že skutkové závery, ku ktorým dospel súd prvej inštancie a ktoré dostatočne uviedol v ods. 6 – 15, 44 – 61 odôvodnenia rozhodnutia a ich právne posúdenie je správne. Zhoduje sa s ním čo do ustálenia druhu a rozsahu odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa v celkovej sume 673 eur mesačne, pri ktorých sa súd prvej inštancie v rozhodnutí podrobne zaoberal ich dôvodnosťou a výškou a súčasne sa vyporiadal s podstatnou argumentáciou účastníkov. V prípade oboch rodičov sa dostatočne zaoberal ich majetkovými a príjmovými pomermi a správne ustálil aj výšku ich priemerného čistého mesačného príjmu, kedy vychádzal z doložených mzdových listov, pričom na strane otca nezistil ďalší iný príjem (ako namieta matka v odvolaní). Vo vzťahu k životnej úrovni otca správne identifikoval jeho v porovnaní s príjmom matky výrazne vyšší mesačný príjem, ktorý však bolo nutné vyvažovať so zisteniami o priaznivejších majetkových pomeroch matky, ktorá okrem dvoch nehnuteľností patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (bytu v E. a rodinného domu v G.), je od roku 2022 vlastníčkou rodinného domu v kat. území B.. V rozhodnutí zrozumiteľným a korektným spôsobom napokon vysvetlil, na základe akých skutočností dospel k úvahe o výške výživného určeného na sumu 400 eur mesačne. Odvolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné zvýrazniť, že matka na maloleté dieťa (so súhlasom otca) poberá jednak rodinné prídavky (60 eur mesačne) a na maloletú si uplatňuje aj daňový bonus (100 eur mesačne). Uvedené znamená, že miera, ktorou sa na mesačných nákladoch maloletého dieťaťa podieľajú rodičia predstavuje (pri určení súdom prvej inštancie určeného výživného 400 eur) pomer 400 eur otec a matka 273 eur. Keďže však matka potreby maloletej hradí aj sumou rodinného prídavku, t.j. štátnou sociálnou dávkou, ktorou štát prispieva rodičovi či inej oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa (viď napr. právne závery rozhodnutia NS SR sp. zn. 3 Cdo 88/2017 uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 65/2018, rozhodnutia NS SR sp.zn. 6 Cdo 192/2018), jej faktický podiel na mesačných nákladoch maloletého dieťaťa predstavuje sumu 213 eur.

38. K námietkam matky o nesprávnom určení výšky odôvodnených nákladov maloletej dcéry, resp. nákladov súvisiacich s užívaním rodinného domu v G. zdôrazňuje, že pri rozhodovaní o určení výživného rodičov k maloletým deťom je konajúci súd podľa § 35 C.m.p. povinný zistiť skutočný stav veci, ktorý je mierou čo najbližšieho priblíženia sa hmotnoprávnomu rozsahu práv, povinností a právom chránených záujmov a činnosť súdu musí smerovať k posúdeniu podmienok, ktoré sú rozhodujúcimi pre určenie výšky výživného povinného rodiča na maloleté dieťa, ktoré je odkázané výživou na svojich rodičoch, t.j. k skúmaniu a dôslednému posúdeniu schopností, možností a majetkových pomerov oboch rodičov a rozsahu odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa. Aj keď sa v danom prípade jedná o konanie riadiace sa ustanoveniami Civilného mimosporového poriadku, ambícia, aby podklad rozhodnutia bol sumár zistení, ktoré sa čo najviac približujú skutočnému stavu veci (teda materiálnej pravde), nemôže byť však dosiahnutá bez účastníkov konania a zákon aj v týchto veciach trvá na naplnení základných procesných povinností (povinnosti tvrdenia právne relevantných skutočností a dôkaznej povinnosti). Odvolací súd po odvolacom prieskume danej veci konštatuje, že matka bola v konaní, aj napriek opakovaným výzvam súdu prvej inštancie na doloženie dokladov preukazujúcich náklady maloletého dieťaťa nečinná (tieto nepredložila ani súčasne s podaným odvolaním). Za daného stavu potom súd prvej inštancie správne vychádzal pri nákladoch maloletej na obuv, oblečenie, stravu, hygienické potreby, mimoškolské aktivity, optické pomôcky, zdravotná starostlivosť, telefón, dopravu do a zo školy, zo všeobecných poznatkov

o cenách tovarov a služieb a primeranosti ich obvyklej spotreby dieťaťom v porovnateľnom veku a pri porovnateľnej životnej úrovni rodičov (keď iný postup súdu by bol v rozpore so záujmami maloletého dieťaťa) pri ich súčasnom vyvažovaní s nákladmi dieťaťa, ktoré v konaní prezentoval otec . Pri pasivite matky, pri ustaľovaní nákladov na bývanie v rodinnom dome v G. potom opodstatnene vychádzal z listinných dokladov doložených otcom. Pre úplnosť je treba uviesť, že celkové náklady maloletého dieťaťa ustálené vo výške 673 eur mesačne sa v kontexte zistených skutkových okolností danej veci javia plne zodpovedajúce potrebám maloletého dieťaťa vo veku aktuálne 13 rokov, ktoré nemá závažné zdravotné obmedzenia, resp. iné špeciálne potreby.

39. Matke v nadväznosti na použitú odvolaciu argumentáciu vzťahujúcu sa k určení výživného dáva do pozornosti, že Metodika Ministerstva spravodlivosti SR pre výpočet výživného (na ktorú matka odkazuje) má len odporúčací charakter, nie je pre súd záväzná a nezbavuje ho ani povinnosti dôsledne sa zaoberať a preskúmavať hmotnoprávne skutočnosti podstatné pre zmenu právoplatného rozhodnutia o výživnom. Zdôrazňuje, že závery súdu pri posudzovaní určenia konkrétneho rozsahu vyživovacej povinnosti sú výsledkom procesu komplexného vyhodnotenia skutkových okolností danej veci, ktoré v konaní vyšli najavo a ktoré v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov súd viedli k prijatiu toho-ktorého rozhodnutia. V takýchto prípadoch nie je žiaduce, aby nielen rozhodovacia prax, ale ani činnosť orgánu štátnej správy súdov, priznávala prioritný význam niektorej z okolností, resp. niektorému z kritérií, posudzovaných pri určovaní konkrétnej výšky vyživovacej povinnosti, aby sa nezamedzilo žiadanému výsledku konania o výživnom voči dieťaťu odkázaného výživou na rodičoch. Určenie konkrétnej výšky výživného, resp. jej zmeny, je preto vždy výsledkom posúdenia individuálnych skutkových okolností každej posudzovanej veci (vychádzajúce z odôvodnených potrieb detí, zárobkových možností, schopností a majetkových pomerov a životnej úrovne oboch rodičov, prípadne z existencie podstatnej zmeny pomerov v zmysle § 78 ods.1 Zákona o rodine) vo vzájomných súvislostiach, práve vďaka čomu môže súd prijať celkom jedinečné a konkrétne závery „šité na mieru“ pre ten-ktorý prípad (viď napr. právne závery uznesenia NS SR zo dňa 24.10.2023, sp. zn. 4 CdoR/11/2023, uznesenia NS SR zo dňa 25.07.2018, sp.zn. 4 Cdo/196/2017). Po oboznámení sa s obsahom spisu odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie sa uvedenými kritériami pri určení výživného v rozhodnutí dôsledne zaoberal a ním prijaté závery sú v otázke výživného plne udržateľné a skutkovo a právne odôvodnené.

40. K odvolacím námietkam matky týkajúcich sa spoločného hospodárenia rodičov pred odchodom zo spoločnej domácnosti, jej hospodárenia a výdavkov spadajúcim do obdobia rokov 2023-2024 treba uviesť, že rozhodnutie o úprave pomerov manželov k maloletému dieťaťu, vrátane rozhodnutia o výživnom, je naviazané na právoplatnosť výroku o rozvode manželstva (v tomto prípade po odvolaní matky rozsudok o rozvode manželstva doposiaľ nie je právoplatný a nadobudne právoplatnosť až riadnym doručením rozhodnutia odvolacieho súdu). Uvedené znamená, že matkou uvádzané obdobie, v ktorom nemal otec riadne finančne spolupracovať na odôvodnených potrebách maloletej, nemá žiaden podstatný význam pri rozhodovaní o úprave pomerov manželov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode.

41 Odvolaciemu súdu nedá v danej veci nepoznamenať, že poukaz súdu prvej inštancie na ochotu otca podieľať sa na mimoriadnych výdavkoch maloletého dieťaťa nad rámec výživného bol správny. Za v záujme maloletej preto (bez potreby dopĺňania dokazovania v odvolacom konaní) hodnotí stav, kedy sa otec po rozhodnutí súdu prvej inštancie reálne na mimoriadnych výdavkoch maloletého dieťaťa spolupodieľa, resp. ich uhrádza sám.

42. Pokiaľ ide o výrok IV. rozhodnutia, v ktorom súd prvej inštancie styk otca s maloletou upravil na každý páry piatok od 17:00 hod. do nedele 17:00 hod. s tým, že miesto prevzatia a odovzdania dieťaťa bude v mieste bydliska matky, úlohou súdov v konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je rozhodnúť v otázkach týkajúcich sa pomerov rodičov k maloletým deťom na podklade individuálneho, konkrétneho skutočného stavu veci v súlade s najlepším záujmom maloletého dieťaťa (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa). Ich úlohou zároveň je, aby na základe uplatnenia zásady proporcionality našli riešenia, ktoré nebudú neprimerane obmedzovať právo ani jedného z rodičov zaručené v čl. 32 ods.4 Listiny základných práv a slobôd. V praktickej rovine by mali súdy vychádzať z premisy, že právom oboch rodičov je v zásade podieľať sa na starostlivosti o dieťa rovnakou mierou a podieľať sa na jeho výchove, s čím korešponduje aj právo dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov. Ak je rozhodnutím súdu zverené maloleté dieťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, potom musí byť dieťaťu umožnené stýkať sa s druhým rodičom v takej miere, aby bol postulát rovnej rodičovskej starostlivosti naplnený, s primeraným zohľadnením konkrétnych okolností každého prípadu, veku, vývinových možností a potrieb, zdravotného stavu, citových väzieb a skutočností v akej miere a akým spôsobom obaja rodičia doposiaľ zabezpečovali starostlivosť o maloleté dieťa. Takéto usporiadanie je totiž spravídla v najlepšom

záujme dieťaťa, pričom odchýlky musia byť odôvodnené ochranou iného, dostatočne silného legitímneho záujmu.

43. V posudzovanej veci súd prvej inštancie pri rozhodovaní o úprave styku otca s maloletou H. vychádzal z hore uvedených zásad, pri súčasnom rešpektovaní podstatných zistení vyplývajúcich z vykonaného dokazovania (ktorého súčasťou boli i závery nariadeného znaleckého dokazovania), že styk maloletej s otcom sa dlhodobo nerealizuje, tento je ovplyvnený vnímaním otca maloletou, ich vzájomný vzťah je narušený, maloletá odmietala stretávanie a kontakt s otcom. Pokiaľ súd prvej inštancie v otázke rozsahu styku otca s maloletou rozhodol prijatým spôsobom, jeho rozhodnutie je možné zadefinovať ako rozhodnutie v najlepšom záujme maloletej H., v ktorej prípade v čase rozhodovania súdu prvej inštancie určiť širší rozsah styku sa javilo kontraproduktívne. Aj keď výrok súdu prvej inštancie o úprave styku otca s maloletým dieťaťom matka nenapadla žiadnymi odvolacími dôvodmi treba uviesť, že práve rozhodnutie súdu prvej inštancie upravujúce styk otca s dieťaťom a zároveň aj citlivý prístup otca, vytvorili priestor pre postupné obnovovanie vzájomného vzťahu medzi otcom a maloletou H., ku ktorému podľa informácií otca dochádza.

44. V nadväznosti na uvedené odvolací súd výroky II., III., IV. a závislý výrok V. o trovách konania ako vecne a právne správne podľa § 387 ods.2 C.s.p. potvrdil.

45. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 52 , § 58 C.m.p. v spojení s § 396 ods.1 C.s.p.

46. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods.1 C.m.p., § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).